

Թ.00.05 - ԿՐՈՆԻ ՏԵՍՈՒԹՅՈՒՆ ԵՎ ՊԱՏՄՈՒԹՅՈՒՆ

ԱՍՊԻՐԱՆՏՈՒՐԱՅԻ ԸՆԴՈՒՆԵԼՈՒԹՅԱՆ ՔՆՆՈՒԹՅԱՆ ՀԱՐՑԱՇԱՐ

ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ՄԱՍՆԱԳԻՏԱԿԱՆ ԿՐԹԱՄԱՍ (75 հարց)

1. «Ընդհանուր եկեղեցական պատմություն» առարկան, մեթոդները, կառուցվածքը:
2. «Հայ եկեղեցու պատմություն» առարկան ընդհանուր եկեղեցական պատմության համակարգում:
3. Զրիստոնեական առաջին համայնքների ձևավորումը և զարգացման հիմնական միտումները: Երուսաղեմի 51 թ. Առաքելական ժողովը:
4. Առաքելական քարոզչությունը Հայաստանում ըստ վաղ դարձաբանական ավանդույթի:
5. Զրիստոնեության հալածանքները II – IV դդ.: Իրավական հիմնավորումները և հիմնական փուլերը: Հալածանքները Հայքում:
6. Զրիստոնեությունն իբրև հանդուրժելի կրոն: Միլանի Էդիկտը:
7. Զրիստոնեության ծավալումը Հայաստանում և հեթանոսության պայքարը նրա դեմ:
8. Զրիստոնեական կրոնի պետականացումը Հայաստանում: Հայ եկեղեցու կազմակերպումն իբրև միասնական կառույց: Գրիգոր Լուսավորիչ և Տրդատ Մեծ:
9. Հայ եկեղեցու հայացումը: Սահակ Պարթև:
10. Գրերի գյուտը և ազգային դպրոցների բացումը Հայքում, Վիրքում, Աղվանքում: Մաշտոցը և թարգմանչաց շարժումը:
11. Վանական շարժում:
12. Արիոս և արիոսականություն: Հակաարիոսական պայքարը:
13. Առաջին Տիեզերական ժողովը: Հավատո հանգանակը, կանոնական որոշումները և Հայ եկեղեցու վերաբերմունքը դրանց նկատմամբ:
14. Կապադովկիական աստվածաբանական դպրոցը և Հայաստանը:
15. Երկրորդ Տիեզերական ժողովը: Երրորդաբանությունը, հավատո հանգանակը, կանոնական որոշումները և «Նոր Հռոմի» ուսմունքը:
16. Երրորդ Տիեզերական ժողովը և նրա որոշումները: Կյուրեղ Ալեքսանդրացու և Նեստորի հակամարտությունը: Ալեքսանդրիայի և Անտիոքի 433 թ. «միությունը» և հայ եկեղեցին:
17. Չորրորդ Քաղկեդոնի ժողովը և նոր դավանաբանական բանաձևը: Քաղկեդոնի 28-րդ կանոնը:
18. Կապադովկյան հայրերի երրորդաբանությունը
19. Ընդհանուր եկեղեցու ջատագովական և հակաճառական գրականություն
20. Աստվածաբանությունը և մեկնությունը (Ալեքսանդրիայի և Անտիոքի դպրոցներ)
21. Զրիստոնեության հաղթանակը Հայաստանում: Ներսես Մեծ:
22. Հայ եկեղեցու պայքարը հեթանոսական վերապրուկների դեմ: Աշտիշատի ժողովը:
23. Հայ եկեղեցին հասարակական կյանքի կազմակերպիչ և իրապետական ժառանգության անկումից հետո:
24. Շահապիվանի ժողովը: Կանոնական որոշումները:
25. Հայ եկեղեցին V դարի II կեսին: Հովհան Մանդակունի և Վահան Մամիկոնյան:
26. Հայ եկեղեցու դիրքորոշումը Քաղկեդոնի որոշումների նկատմամբ: Քաղկեդոնական և հակաքաղկեդոնական եկեղեցիներ: Հուլիանական և սևերյան հոսանքները:
27. Զրիստոնեության տարածումը Վրաստանում, պետականացումը:
28. Դվինի Ա և Բ ժողովները: Հակաանեստորական շարժում:

29. Հուստինիանոս Մեծի կրոնական քաղաքականությունը: «Երեք կետերի մասին» էդիկտը:
30. 553թ. Կոստանդնուպոլսի ժողովը:
31. Հայ եկեղեցին և Հայաստանի երկրորդ բաժանումը:
32. Հայ-վրացական եկեղեցական պառակտումը:
33. Հայ և բյուզանդական եկեղեցիների միության նոր փորձերը: 632 թ. Կարինի ժողովը և միականության վարդապետությունը:
34. Հայ եկեղեցու լուսավորչական առաքելությունը V-VII դարերում
35. Հայ-աղվանական եկեղեցական հարաբերությունները: Պարտավի ժողով:
36. Հայ եկեղեցու հակաաղանդավորական պայքարը V-VIII դարերում:
37. Հայ եկեղեցու ազգայնացումը: Հովհան Օձնեցի:
38. Երուսաղեմի հայոց պատրիարքությունը:
39. Հայ եկեղեցին արաբական գերիշխանության շրջանում: Սահակ Գ Ձորափորեցի և Եղիա Արճիշեցի:
40. Պատկերամարտական և պատկերապաշտական շարժումը 7-8 դդ.: Է 787 թ. Նիկեայի «տիեզերաժողովը» և Հայ եկեղեցու դիրքորոշումը:
41. Հայ եկեղեցու ջատագովական և հակաճառական գրականություն
42. Հայ-բյուզանդական եկեղեցական հարաբերությունները IX-X դդ.: Շիրակավանի 862 թ. ժողովը:
43. Հայ եկեղեցին հայկական անկախ պետականության վերահաստատման շրջանում: Չաքարիա Ա Չազեցի և Գևորգ Բ Գառնեցի:
44. Հայ եկեղեցին Բագրատունիների թագավորության շրջանում (IX-XI դդ.)
45. Պապական Հռոմի և Կ. Պոլսի պատրիարքության կացությունը XI դարասկզբին: 1054 թ. Մեծ Սխիզմը և դրա կանոնական ու դավանաբանական պատճառները: «Filioque»-ի տեսությունը:
46. Ուղղափառ եկեղեցիների կազմավորման կանոնական սկզբունքները: Անկախ (ավտոկեֆալ) և ինքնավար (ավտոնոմ) ուղղափառ եկեղեցիներ: Ուղղափառության դավանաբանությունը և պաշտամունքը:
47. Արևմտյան եկեղեցու ներքին կացությունը XI-XIII դարերում: Կյունիստական բարենորոգչական շարժումը: Գրիգոր VII: Օտտոնյան կրոնական քաղաքականությունը
48. Հայ եկեղեցին XII դարասկզբին և Աղթամարի հակաթոռ կաթողիկոսությունը: 1114 թ. Կարմիր վանքի ժողովը և կաթողիկոսի ընտրության նոր կանոնակարգի ընդունումը:
49. Միարարական շարժումները Կիլիկյան Հայաստանում: Ներսես Լամբրոնացի:
50. Խաչակրաց արշավանքների ձևավորման հոգևոր, հասարակական նախադրյալները:
51. Կլերմոնի ժողովը: Արևմտյան հոգևոր-ասպետական միաբանությունների ձևավորման պատճառները և նպատակները:
52. Խաչակրաց IV արշավանքը և Լատինական կայսրության ու պատրիարքության ստեղծումը: Միարարական քաղաքականություն:
53. Քրիստոնեության տարածումը և պետականացումը Ռուսաստանում: Ռուսական պատրիարքության հիմնումը:
54. Եկեղեցին և վանական հաստատությունները X-XIV դարերում:
55. Կ. Պոլսի հայոց պատրիարքությունը
56. Տրիդենտի «տիեզերաժողովի» դեկրետները և «Հավատո հանգանակը»: Պապական ցենզուրան և «արգելված գրքերի ցանկը»
57. Միաթարյանների հայ կաթողիկ միաբանության հիմնադրումը և նրա գիտական ու մշակութային գործունեությունը:

58. Հայ եկեղեցին XIX դարի 30-50-ական թվականներին: Հայ Կաթողիկե և Ավետարանական եկեղեցիների կազմավորումը և գործունեությունը:
59. Հայ եկեղեցու ազգապահպան գործունեությունը XIX դարի առաջին կեսին: Ներսես Աշտարակեցի: «Պոլիժենիե» (1836 թ.):
60. Գևորգ Դ Կոստանդնուպոլսեցին և Գևորգյան հոգևոր ճեմարանի հիմնադրումը:
61. Հայ եկեղեցու ազգապահպան գործունեությունը XIX դարի վերջին և XX դարի սկզբներին: Խրիմյան Հայրիկ:
62. 1903 թ. հունիսի 12-ի օրենքը և Հայ ժողովրդի պայքարը ցարիզմի դեմ:
63. Բարենորոգչական նախաձեռնությունները Հայ եկեղեցում XIX դարի վերջին և XX դարի առաջին քառորդին: Մաղաքիա Օրմանյան:
64. Հայ եկեղեցին Մեծ Եղեռնի տարիներին:
65. Հայ եկեղեցին առաջին Հանրապետության շրջանում: Գևորգ Ե Սուրենյանց:
66. Հայ եկեղեցին խորհրդային իշխանության առաջին տասնամյակներում: Խորեն Ա Մուրադբեկյան:
67. Հայ եկեղեցին XX դարի 40-50-ական թվականներին: Մեծ հայրենադարձը: Գևորգ Զ Չորեքչյան և Գարեգին Ա Հովսեփյան:
68. Հայ եկեղեցին և սփյուռքահայությունը: Վազգեն Ա Պալճյան:
69. Հայ եկեղեցին և Գարեգին Ա կաթողիկոսը: Ամենայն Հայոց կաթողիկոսության հարաբերությունները Կիլիկյան Աթոռի հետ:
70. ՀՀ «Խղճի ազատության և կրոնական միավորումների մասին» 1991 թ. հունիսի 17-ի օրենքը և Հայ եկեղեցին:
71. Աղթամարի, Սսի, Գանձասարի կաթողիկոսական աթոռների պատմական ճակատագիրը:
72. Արդի քրիստոնյա աշխարհը և Եկումենիկ շարժումը
73. Եկեղեցական ծիսական գրքերը (Ճաշոց, Գանձարան, Ժամագիրք, Խորհրդատետր, Տոնացույց, Շարակնոց, Հայսմավուրք, Մաշտոց և այլն)
74. Բուն Բարեկենդան:
75. Մեծ Պահք

ԼՐԱՑՈՒՑԻՉ ՄԱՍՆԱԳԻՏԱԿԱՆ ԿՐԹԱՄԱՍ (25 հարց)

1. Հայ եկեղեցու խորհուրդները: Հայ եկեղեցու տոներ
2. Ս. Պատարագ
3. Կյուրեղ Ալեքսանդրացու քրիստոսաբանությունը
4. Համաքրիստոնեական Տոնացույցի հայկական տարբերակը և նրա նախօրինակը
5. Հայոց Տոնացույցի նոր խմբագրությունը (Հովհան Օձնեցի)
6. Սահակ կաթողիկոսը որպես Հայոց Զրիստոնեական Կանոնագիտության հիմնադիր և «Կանոնագիրք հայոց»-ի ստեղծումը
7. «Կանոնագիրք հայոց»-ի չորրորդ խմբագրությունը՝ իրականացված Հովհան Օձնեցու կողմից
8. Մխիթար Գոշը և նրա «Դատաստանագիրքը»
9. Աստվածաշնչի կանոնը
10. Աստվածաշնչի թարգմանությունները
11. Նոր Կտակարանի կառուցվածքը և համատես ավետարանները
12. Աստվածաբանությունը և մեկնությունը (Ալեքսանդրիայի և Անտիոքի դպրոցներ)
13. Գիրք Պատճառաց՝ մեկնությունների հանրագիտարան
14. Աստվածաշնչի հայ առաջին մեկնիչ Եղիշեն և նրա «Մեկնութիւն Արարածոց»-ը:
15. Հինդուիզմի ընդհանուր բնութագիրը
16. Ջայնիզմի ընդհանուր բնութագիրը

17. Սիկհիզմի ընդհանուր բնութագիրը
18. Չինաստանի ազգային կրոնները
19. Սինտոյի ընդհանուր բնութագիրը
20. Բուդդայականության առաջացումը և զարգացումը
21. Իսլամի երկու հիմնական ուղղությունների նույնություններն ու տարբերությունները
22. Հուդայական կրոնի կայացման փուլերը և տոնաճիսական համակարգը
23. Եգիպտական դիցաբանության ընդհանուր բնութագիրը
24. Ասորաբաբելական դիցաբանության ընդհանուր բնութագիրը
25. Հունաստանական դիցարանի հաջորդական շերտերը, անցումների որակական ցուցանիշները